

4. Ko-gde-šta-priče

3–6. razr.

20 min.

Materijal:
crvene, plave i žute ceduljice,
format A6 ili A7

a) Razred se deli na dva tima (dobro je ako su U različitog uzrasta). Svaki tim dobija po tri cedulje različitih boja. Na crvenu cedulju zapisuje se ime neke osobe ili životinje, na plavu naziv nekog mesta na kojem će se priča odvijati, a na žutu ono što će se događati (2-3 ključne reči).

b) Cedulje se skupljaju i mešaju.

c) Svaki tim ponovo dobija po tri cedulje različite boje i treba sada da smisli priču.

d) Prezentacija priče.

4

Kostur-priče, reči kao stimulusi, okosnica priče

Cilj

Podsticanje kreativnosti i ljubavi ka pisanju i pričanju na prvom jeziku putem jednostavnih pismenih igara. Mogućnost jednostavnog poređenja i procenjivanja tekstova.

Kostur-priče, reči-stimulusi, okosnica priče

3–6. razr.

20 min.

Materijal:
evtl. rečnik, neka druga knjiga ili
novine za „vađenje“ reči

Tok (okosnica):

a) Kao prvo, naći ćemo pet reči (v. o tome dole) i zapisati ih na tablu ili papir.

b) Tih pet reči predstavlja okosnicu, tj. kostur oko kojeg svi U pišu svoje priče. Dakle, tih pet reči se mora pojaviti u svakom tekstu (evtl. obeležene drugom bojom).

c) Na kraju se tekstovi čitaju, kače na zid i/ili se o njima razgovara. Pritom je zanimljivo videti kako oko istog „kostura“ nastaju različita „tela“ priče. Ovom prilikom se može kroz razgovor i ocenjivati koliko dobro su pojedini U ugradili kostur-reči u tekstove.

Napomene:

Postupak za nalaženje pet reči:

- N ide kroz razred s rečnikom ili nekom drugom knjigom. Pet U otvara knjigu naslepo i olovkom pokazuje neku reč. Ta reč postaje jedna od kostur-reči.
- Svi U prvo na papiriće zapisuju po nekoliko reči. Papirići se skupe i pomešaju; jedan ili više U izvlači pet papirića – reči zapisane na njima postaju kostur-reči.

Varijante:

1. Pod uslovom da se postavi dobar okvir, vežba se ne mora izvoditi s celim razredom, nego sa samo jednom ili dvema grupama U, koji imaju isti nivo znanja.
2. Umesto pet reči moguće je, naravno, izabrati dve ili tri. Nije preporučljivo birati mnogo više od pet reči.
3. Umesto reči, ulogu skeleta mogu odigrati i neke izreke ili kraće rečenice.
4. Zopfi (1995. str. 49) je predložio jednu lepu varijantu: Svaki U poželi priču u kojoj treba da se pojavi tri do pet stvari ili reči. Đaci zapisuju reči na cedulju i daju je drugom detetu. Drugo dete piše priču i poklanja je prvom. (Varijanta: cedulje sa željenim rečima se skupljaju u korpu, svako dete nas-

lepo izvlači jednu cedulju i piše priču koristeći zapisane reči.) Šira varijanta: đaci zamole roditelje ili nekoga drugog iz porodice da zapiše nekoliko reči pa potom pišu priču i poklanjaju je toj osobi. (Upor. i 3, „Priče sa željenom rečju“.)

5

Pisanje izmišljene priče u različitim socijalnim oblicima

Cilj

Podsticanje kreativnosti i ljubavi ka pisanju i pričanju na prvom jeziku putem jednostavnih igara pisanja. Mogućnost jednostavnog poređenja i procenjivanja tekstova.

1. Partnerske priče

2–6. razr.

30 min.

Literatura:
Büchel/Isler 2006, str. 146.

- Po dvoje U radi zajedno (partneri mogu biti različitog uzrasta). U1 smišlja početak priče (jednu rečenicu) i diktira rečenicu drugom detetu (U2).
- U2 zapisuje rečenicu i razmišlja kako bi priča mogla da se nastavi. Onda diktira svoju rečenicu prvom detetu (U1).
- Na kraju različiti partnerski timovi jedni drugima čitaju svoje priče. Varijanta (u timovima sa ± homogenim sposobnostima): Vežba se radi bez govora; U1 piše jednu do dve rečenice (početak priče), U2 nastavlja s jednom do dve rečenice itd.

2. Jedan naslov – mnogo tekstova

3–6. razr.

30–40 min.

- N daje privlačan, inspirativan naslov. Primeri: „Kad bih bio/bila čarobnjak“ / „Imam deset godina“ / „Da sam ja kralj/kraljica (ili: predsednik/predsednica vlade)“ / „Šta želim zemlji iz koje dolazi moja porodica“.
- Svaki U piše tekst na zadatu temu ili pravi A3-list sa tekstom i ilustracijama.
- Izložba, prezentacija i diskusija o tekstovima u grupi ili celom razredu.

3. Zajedničko pisanje knjige o avanturama

4–9. razr.

60–120 min.

Materijal:
jedan registar

- Zadatak za U (u grupama ili kao zajednički projekat celog razreda): Smislite zajedno dva glavna lika, koji doživljavaju svakojake avanture – u vašoj zemlji porekla ili tamo gde sada živite, ili bilo gde drugo na svetu, ili čak u svemiru, kako god hoćete! Najbolje je da vaši junaci budu dečak i devojčica. Dajte im imena, smislite koliko su stari, umeju li da rade nešto posebno (jesu li, npr., čarobnjaci, umeju li da lete supersoničnom brzinom kroz prostor i vreme...). Pripremite za oba lika po jedan papir sa osnovnim informacijama (ime, starost, hobiji, posebne osobine itd.) koje ćete staviti na početak svoje knjige o njihovim avanturama.
- Zatim svaki U opisuje jedan ili više zajedničkih doživljaja dvaju glavnih likova.
- Pročitajte jedni drugima zapisane avanture i skupite ih u registar.
- Pišite uvek iznova nove doživljaje i skupljajte ih. S vremenom će nastati pravi avanturistički roman!